

Sy-li spēwať,
Pilnje dželať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedźelske łopjeno. ↳

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihicziščječni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedpřatu 40 pj. dostać.

3. njedźela po tšjoch kralach.

Mat. 8, 5—13.

(Hejtman w Kapernaumje, rjeka wěry.)

Prěnja myšl w nowym lěcže je: Bóh daj strowje a žohnowanje! Do džela a doma woczi a myšle džeja. Druha myšl dže na wojowanje a wótzny kraj: Božo, daj móz a bóršy měr w kraju! Kunje žadanje š kžěžorstwom a krajnymi wyschšchimi šwjafane nam nětkle blisko leži. Šsriedž přěnjeho měžaza je dopomnjeńški džeń na postanjenje našeho kžěžorstwa a kónz měžaza šu narodniny našeho droheho lubowaneho, w Božej mozy a pobožnosći knježazeho kžěžora. Š wojakow nam w hejtmanje š Kapernauma šnamjo wulzy krašne napschecziwo stupi w šwjatym ščěnjju. To je tón dobry muž ša šwojeho jichtneho wotrocžka Jesuša prošazny, tón muž š krutej dowěru š temu Knjesej, tak šo šo Jesuš nad nim špodžiwa; š žyła wošebita wošoba, šo Jesuš šwojich židowskich ludži na tuteho jačo póhana pošawšchi přěduje, tak šapadnu wjele š tych powołanych šlawow Božeho kraleštwu do šuda, mješ tym šo š daloka štejaze ludny do Božej hnydy šupja.

Budž, kšchesczižjano, na šwojim měštnje
něšchto žyke, budž rjeka wěry!

Kajke rjane pohladanje do tamneho wojerškeho doma! Kať wyschšchi na khorosći šwojeho wotrocžka džěl bjerje! „Mój wotrocžk leži domach a ma wulku bolosć.“ Kaž by hejtman bolosć šobu čuť. Tajžny wyschšchi, džakowano Bohu, šu pšchezo byli a hišchje šu, njeh tež na tajkich

njepobrachuje, kotšiz šu šymni napschecziwo šwojim šlužazym a prošnym, wšchědnym wojakam. Čzi jich ša ničšo maja, mješ tym šo čzi prawi šloto lubosćje we wutrobje a šłowach pošafujo jich šebi waža.

Š pola je wo tym wšchelake šlyšchecž. Wulka ličžba šnamjenjom je šnata, hđžež je wyschł š jemu podatymy wojakami wšcho džělil, wšchě čžerpjenja šobu nošny, ša šwobalowanje jich ranow šo se wšchej šwědomliwosćju štaral. Ššched krotkim tajki wojaka, kiž běšche pšchi nóžnej patrolji šranjeny pšched njepšchecželom ležo wostal, še štrachom šam ša šwoje žiwjenje š wótneho njepšchecželškeho wohnja našad pšchinješe. Šačo běšche šam trječeny padnył, čzi jeho potom štoro š njemóžnym napinanjom čžěto lubo mēteho wodžerja še žačostneho granatowego ššelenja do šady pšchinješechu a w šhlódnym parku pola jeneho hrodu ššowachu! Rjeka budž rěka niž jenož š njewšchědnej šhrobłosćju a wotmachom štejo šo bēdžicž, ale tež š wurjadnej dobročziwosćju lubosć wopošafowacž. Šapocžmy š tym domach! Na wotrocžku a džowžny móžesh wopošafacž, kajki čžlowjek ty šy, kať daloko š lubosćju došbanješch. Štaraj šo š wutrobnym džělbracžom ša šlužazych. Twój Knješ a Šbožnik to niž mjenje čžinješche, kiž hejtmanej hnydom šwólnimy wotmolwi: „Ša čžzu pšchinčž a jeho wuštrowicž.“ Kajku rjanu mšdu tamny wyschšchi tať hnydom došta ša šwoju rjanu woporniwosć ša šwojeho wotrocžka!

Alle něšchto hišchje wurjadnišche ta dowěra, š kotrejž tónle muž na tšho Knjese šhladuje, prajo: „Praj jeno šlowo, dha budže mój wotrocžk wuštrowjeny.“ Šašo mohł někotrehožtuli wyschšcheho mjenowacž, kiž w čžěžlich

hodzinach takle swoje zyle domerjenje do Bójskeje mozy a pomozny staji! Pohladajće na naschich vrėnich rjekow! Njeje Bóh tón Knjes jich zyła nadzija? Pšches modlitwy, tak je nasch Hindenburg prajicź dyrbjal, je wón dozpił, sčtož je hač dotal dozpił. Haj, nasch Hindenburg, wscho praji i lubosću a i czešowanjom, a na jeho słowo milijony swólniwje posłuchaja, kaž na słowo tamneho wyschšeho w Kapernaumje. Hdyž wón rjekny swojemu wotrocźkej: „Cziń to“, dha wón to czińjesche! Wot jeneho naschich wyschtow wontach běšche cziťacź, so běšche pschi nėkajsim czeźkim psched-wjacźu w pobožnej wėstosći wojakam prajil: „Wg wschitzy sažo žimi pschińdźecze.“ A tak je so tež stało! To jene praj šebi w tutym słym czařu: Kšchesczjano, budź rjeka wėry, budź, sčtož masch bycź, tež zyly, niz jen ž pol. Niz, so by nėtko wėscze šebi do prėdka prajicź mohł: Ja w-stanu strowy, mój wotrocźt, mój šyn tež sawėscze wotkhoru. Došć, so šy w šwojim Knjesu troschtay a njebojasny! Czi, kotsiž šy w tym Knjesu tak žimi, šy tež w šwėcze najlėpschi a najthmańšchi. Wo jonym padnjonym rėkajće: „Won běšche czihi šnuts-kownje wješey cźlowjek. Sčtož jeho throbkeho a šylneho czińjesche, bė jeho hłuboka wėra do Jesuša, kotrehož psche wscho lubowasche. Tak je i šwojemu Knjesej a Šbóžnitej domoj schoł. Ženje dopomnjecze na njeho we wutrobje hašnyč njebudze.“ Lubi, sa wulki a czeźki czař je tajkich wošebitych cźlowjekow trjeba, kotsiž šy nėšcto zyle a na swoje a šwojich bliźichich šbože wicho, zyly wutrobu a dušchu, staja. Budź zyly šharakter, zyly šcheczjijan!

Šiřće ras na tamneho pohanšeho muža pohladniemy a mamy wuřnacź, kařu mōz a šylny wliw je mješ šwojimi wojakami a šlužobnikami mėl, hdyž šy jemu tak na słowo posłuchali. To njeběšche jenož komando, sčtož je tudy mėnjene. Š jeho zyłeho waschnja mōz wukhadźesche, kaž cźopłota wot šłōnza. Dobre šłowa wot njeho wuńdžechu, niz njedobre. Sčto tola jich wjele ludzi, mješ wojakami kaž mješ druhim ludom, šwari, lestruje, kłije! Budź, mój luby, tola tež w tymle nastupanju po tamnym! a wjedź, so ja kōzde njewuzitne šłowo samolwjenje dacź dyrbimy, i ž šmy rėczeli. Wėscze tež, praji nėchtō, ja kōzde bojasliwe, šapřejete, haj sa to, so nješkimy rėczeli, hdy budźichmy to dyrbjeli. Tu, mój bratiše, hroine šłowa padachu, tam wuřmėšćeske rėcže dla wėry do Boha a Božeho šłowa, ty šlychšesche lohke, njewščitowane powjedanje, lestromanje: mōzesche potom šmėrom pschipošłuchacź? Wojšche šo, šłowo napschecźimo rjez? Drusy šnano to woc ato vachu; to budźišche jich šnutskach posbėhnyło, Božu czešć pomyschilo, šnano tež rėczaka pohnuło, mjelcjecź abo do šo hieč. O, krařny tajki muž i wėry rėczazy, tajka žona jako wuczomniza Knjesowa šo psched druhimi wuřnamjaza! Kėlto ma psched tobu do prėdka! Sčto tebi pobrachuje! Njemohł šnano tež to, sčtož wón, to, sčtož wona? Kšchesczjianske parschony šo trjebaja na šwėcze.

Bohužel, kaž wjele cźlowjekow na šemi, tak mało wošebitych a wėrynych! Wly mamy mješ kšchesczjijanami wjele tajkich, kotsiž nicžo nimaju, hač mjeno kšchesczjijanow. Šašlepjenje, hida, šłōscziwošć je nėtko tajka wulka. Žene tych piřmow naschich pschecźimnikow wo wōjnje pschemo drugeho wo tym šwėdźi: Šrawi i šudej. Bóh hiřće na nich pschińdže. Bohužel pať tež mješ nėmškim ludom sa tym šteja, hinajšchu nabožinu a wėru po wōjnje jemu dacź! Štara šo jim pschesczėhnjena a šestarijena šda!

Bóh šwarnuj nař psched tym! Kař tola Jesuř we wėcźnym šłowje Božim wo Abrahamje, Šsaaku a Šakubu rėczi a wot njebjeskeho kralestwa, to rėka, teho kralestwa, kiž je wot patriarchow šem šnate a se Šbóžnikom do polneje krařnosće pschińdže. Pombajće smuzicze sa nje šo bėdźicź! Njebudźće kaž šłoma a pluw, kiž žaneho jadra a mozy wjazny w šebi nimaja! Wo tajkich placzi: Džeczi teho kralestwa budža won wustorkane. A pōhanjo budža w Knjesowym šwėtle thodźicź a w jeho pschitwarach pschewmacź.

Ja nėtk widžu to, so mam wėricź wscho,
Wėricź, hdyž nje nicžo widźicź,
Hač šo runje mi dasch bėdźicź:
Hač tež wschellki prut šacžucź ma twój lud.

Šamjeń.

M. w M.

Budź Boža krařnosć we tebi, Ty domo šerbski kšchescz'janski!

— Jana 2, 11. —

Kaž tam we Šana šastaršku
Czi pschaju Božu krařnosć wschu,
Ty domo šerbski kšchescz'janski,
Wudl Jesuř Šhrisť šam we tebi
A šeho hnada, dobrota,
Mėr, lubosć, pomoz bjes šōnza.

Wón pošwjecź twoje wješele,
Cze wobarnuj, hdyž nusa dže,
Twój šwjaty kšchicź czi požohnuj,
Wscho dobre tebi wobradžuj,
Šo czmje budź jařne šwėtko šam,
Hdyž prošča: „Jesušo, pschińdź i nam!“

To stań šo huřto kōzdy džeń,
Pšches rańšce šerja, nōžny šcžen,
Pšchi kōžku twojoh' džecz'atka,
Hdyž i gratom won džesch do pola,
Hdyž i wobjedej šo pošhndjesch,
Hdyž nařycženy postanjesch.

Hdyž wjeczor šwjatol špėwa šwón,
Še šahrodow dže rōžow wón,
Hdyž wuřhw nowy wuřhwasch,
A škote šnopy wohladasch,
Hdyž šhjesch wuřhw pošledni
Do — kėřchowa se šylami.

A džeczi, młodych i Njemu wodź,
Do šeho doma i nimi thodź,
Šom' šlužće pilnje džėłajo,
Pšcheproschće šeho špėwajo,
Haj, Jesuř budź wam A a O,
Š Nim špōcžnje šo, šo šłōnczi wscho!

Budź Boža krařnosć we tebi,
Ty domo šerbski kšchescz'janski.
Haj, kručze šerbski šawostań,
Dži, šaplacź wōtzam šwėry dań,
Kaž Bóh Knjes šam czi pschitasa
We tym, sčtož sčtwōrta kšnja ma.

Ach, wopomni, so se Šerbskežinu
 Šnadž šhubišch kwoju bibliju,
 A tak tež wěru, modlitwu
 Haj, čašne šbože, wěčnu msdu!
 O domo šerbski, wostań ty
 Šchtož i Boha a wot wótzow šy!

Tak wostanješch tež kšesć'janški,
 We tebi Knjes šo pschekrašni,
 Tak budžješch žohnowanj šam
 A žohnowanje čłowjekam,
 Kaž Bethel, kaž Bethanija,
 Kaž Šafubowa studniczka.

Masch lud nětk trachnje bėdži šo
 A nješe krawne šwjate žło! —
 Stej pschecžimo njepschecželam
 Kaž nutštach tu! tak wonšach tam!
 Budž Boža krašnosć we tebi,
 Mój ludo šerbski kšesć'janški!

Jan Waštaš.

Jan

abo

Spěwaj a džělať.

Š o w j e d a n ı c ž ł o š a m ł o d y c h a š t a r y c h
 wot

K. Kulmana.

(Šotracžowanje.)

2. š t a w.

Šlaj, kať pětnje a lubošnje je
 to, hdyž bratšja w jenej
 myšli hromadže bydla.

Šsalm 133, 1.

Šurij Rošak w Špalach bě prawje dušchny čłowjek; bohaty na čašnych lublach runje won njebě, pschetož wón mějesche šrěnju žiwnosć, něhdže i šfizycimi kórzami pola a łufi, a hole wjazn hacž poť tak wjele, a hiščeže něšcto kětkow pschi rěžn. Wón wobdžěka tušamu i dwěmaj wołomaj, mějesche na njej šchěscž krawow a něšcto drobneho štotu. Šwarjenja bėchu wšchě žyke, a kšechi nihdže rostorhane. Šo bě tajka žiwnosć, na kotrejž mōže čłowjek se žonu a i džěcžimi jara derje žiwj bycž, hdyž šebi džěkaja a to šwoje pětnje hromadže džerža, a Šurij bě tež jara derje na njej žiwj. Wón bě šo do njeje woženik. Šeho pschichodny nan, štary Šodan, mějesche dwě džowžn, Marju bě do wšy wudať a Šani domach dať, a ta bě šebi Šurja Rošaka wšaka. Šěpšcheho hospodarja a pschichodneho šyna njebě štary Šodan šebi wubracž mohť, jeho džowka pať niž dušchnišcheho mandželskeho. Šjenjes Šurij žaných njemějesche, kšiba pjeczahydomdžěšacž toleť, kotrež bě šebi jako wotrocžk wušbytkowať; ale wón mějesche, šchtož bě wjazn hacž wjele pjenjes winojte, wón mějesche dobrj rošom, štrowe štawy a hotowosć i džěku, bě šlutniwy, čžitajche radšcho w knihach, hacž šo by wjecžor wokoło kašyť. Šo wšcho šo štaremu Šodanej lubjesche, a wón mēnjesche: tajkich wotrocžlow nětk wjele wjazn njenamatašch, kaž Šurij je. Wotrocžžn maja nětk wjazn msdu, hacž šym ja mēť, a tola šebi lėdom hdy jedn nēšcto nahromadži, hdyž je lėto pola nič wołoto, dha je jich msda najbōle tež wšcha; ale Šurij, kž žanu wšchšchu msdu nima hacž drušy, je šebi ša wōškom lėť pjeczahydomdžěšacž toleť wušbytkowať, to je dobre hospodarštwō a polajuje na wješchly pschichod: ja šebi

myšlu, tōn njebudže twoju žiwnosć šapušćicž a kšōd na njej žiwicž. Šak myšlesche štary Šodan wo Šurju, a wōn šo njebě nad nim molit. Šurij bě hiščeže dušchnišchi, hacž šebi štary Šodan wo nim myšlesche.

Niž dołhi čaš po kwašu je mjes mlodymi a štarymi bōrsh šwada a pschekora, jednota a mēr šo šhubi, a Boži luby kšlėb macža šo husto i hōrkimi šyšami. Šlacž kšodži i nimi do kōža a kacže štawa i nimi i kōža. Šdžěž tak je, tam je šrudne žiwjenje. — Šola Šurja Rošaka tak njebě. Šōn wostaji naněj hospodarštwō a njedrějesche je jemu i rukow, hacž bě runje jeho, ale wōn čžinjesch, kaž nan hospodarštwō wušaša, a bě jemu poddany, pschetož wōn widžesch, šo nan i šchodže njeje, ale i wužitkej pomha. Šan pať, Šurjowejē čžichosćže kšwėdomny, woprašcha šo jeho husto: „Šurjo, kať šebi ty myšlišch, hdy dha bychmoť tole šapocžakoj?“ A Šurij wotmolwi: „Šano, ja šebi myšlu, šterje a lėpje, pschetož špěšchnosć njeschkodži, a džěkaweť ružn njepschidžeteť i hanibje.“

„Šrawje mašch, mōj šyno, tehodla čžemoť hižom lėťka, hdyž šmějemoť wošyte, tu wudrienu džėru na kuzn šawošć a woporiēdžecž. Ša brjoh čžemoť rokota našadžecž, hewať namaj woda pschezo šako i lubu čžini; to hižom je nětko šecžni ras, hacž ja pomnju, šo je šo woda runje tam na tym mēštnje wudobyťa a džėrow do kufi nadrėka.“

„Derje dosć, nano, ale ja njewēm, hacž budže namaj to wjele pomhacž; a kětki na kufu šadžecž, to šo mi nješda dobre. Šrawa pod kětkami ženje dobra njenarosćže.“

„Šchto dha ty myšlišch, kať bychmoť to čžinikoj?“

„Ša rēcžka psches te kufi je jara njeruna, a ma wošebje na našchē kuzn jara wjele kšchiwisnow a kolenow, hdyž šo woda šastaja a wjerčži, a tak pschezo dale do kufi drėje. Šdy bychu našchi šušodžo šo i namaj šjednocžicž čžyli, šo bychmy tu rēcžku žyke pschepožžili a runu wuryli, šo njeby šo woda wjazn šastajaka, ale runu čžaru bėžaka, dha by byťo pomhane. Šschetož psches to by woda wjele rucžišcho wotbėžaka, šo njeby šastajaka, wjerčžaka a do kufi drėka, a my bychmy tež wjele kraja wjazn i kuzn dobyli, pschetož žyke rēcžne kšchiwisny psches našchu kufu šu škoro ras dlějšche hacž našcha kufa. Šdy by nětk rēcžka runje šchka, dha dobudžemy na hrjabu wjazn šyna, wotbudžemy wodu rucžišcho, a šminjemy šo tamneho kōžde lėto nušneho porjedženja brjohow.“

„Šo šo da kšyšchecž, mōj šyno. Šle hdyže wošmjesch pjeršchcž i šawožowanju?“

„Ša daloko njeje. Wošbrjedž našchēje kufi macže hōrku, hdyž tež ničō wot trawy njenarosćže. Šale hōrka šo wotryje, a šo do tyč džėrow wōšy; na to šryte mēštno šo džecžela našhje a namjeta šo škomjow i brōžnje a se šynoweje kšbje, a tak doštanjemy šako rjanj křuch kufi. Šjedyrbjaka-li wotryta hōrka do tyč džėrow došahacž, da hjerjemoť i wumjenškich polow, i tyč pšštojtnych kōžow, tam šo žana šchłoda polu nješćžini, daloko drje šmějemoť wošć, ale hdyž budže wšcho došonjane, dha budže dušchnje, a budže šo jara derje danicž. Šchto to wšchitko rjenje by, ale hacž budža našchi šušodžo čžyčž? Šlamaj šamymaj to wjele njepomha, hdyž woni šwoju kšchiwu rēcžku wobkšowaja.“

„Ša šo nadžijam, šo budža čžyčž. Ššlawošch nima wjazn kufi hacž tule jenicžku, a hdyž budže kšyšchecž, kať mohť šebi wjazn a lėpšchu kufu ščžinicž, budže to rad čžinicž; tehōrunja tež Šank, Šobran a Šicžas nješmějetať wjele džěka na šwojej, tam rēcžka tak kšėtro runje bėži, wonaj jeno trjebatať někotre kětki wškopacž a brjoh šrunacž, dha je ščžinjene. Šyrbjak-li kšchij do teho nješwolicž? Šōn ma kšėtro mjele džěka na šwojej, a tež šowat šmēje wjele rycž a šawožowacž. Ššylora a Šrysna — tymaj woda na polach šchłodži, hdyž šo tak dołho wije a wjerčži, taj

bychta j u rad wotbyłoj. Žičal a Korczmar budzetaj mi t lubo-
sczi do teho swolicz, hacz mataj runje druhdze seleneho doscz; a
Szejbuschka, twój swat, ho njebudze dacz t dobremu nufowacz. A
tał, hebi ja myhlu, budzemj tón skutk wuwjescz móz.“

Stary Godan rěczesche nětk t burami dla wurumanja rěczki
psches jich łuti, dopolasa jim, fał wjele by łóždy t teho wužitka
měł, hdy by woda psches łuti runje bježaka, a fał potom njeby,
hdyž chzedža hyna wokolo Jana huz, husto na łufach woda stejaka,
a jim prjedy hyczenja trawu womasaka. To ho jim lubjesche, a
někotsi hnydom do teho swolicchu, drusy pał chyzchu hebi tu wěz
pschemyblicz a wobhladacz, pschetož to bě jim něšto zyle nowe,
myblachu hebi tež, so drje ho tola njechodži. A na njechylskim
popołdnju džěchu wschitzu won, tež drusy, kotřiz tam łuti njemě-
jachu, wobhladowachu hebi je a rěczachu to a wono. Wužitk, kiž
t teho smēja, wschitzu derje póstnachu, ale džěka, kiž tón a tamny
t tym smėje, ho khetro stróžichu. Sato pał jim Godan pokasa, so
móža na to waschnje te huche hórki t łufow wotbycz, hdyž je
t sawožowanju džerow bjeru, fał psches to wjele dobreje łuti na-
dobudu, dha wschitzu wobsamknychu, tule wěz sapoczecz a dokonjecz,
a hebi pschi tym shromadnym džěle jedyn druhemu pomhacz.

Łuti hu burowe najwožebnišche wobkedženištwo. Tule wěr-
noscz shonichu Spalowszy burja, pschetož žadny mjes nimi njebě,
kiž njepósna, fał wulki wužitk jemu t tehole porjedzenja nasto.
S tych poniženych hórkow, hdyž prjedy niczo nagnkli njeběchu,
hyczechu nětk rjanu trawu, a w tych sawoženyh dołach mějachu
pschi hyczenju hrjaby ležo, so je lědom rosbichu. „Hdy by na
zpkaj łuzj tajka trawa stejaka, dha njetrjebali w hynje žanu kłomu
sa skót rěšacz“, prajachu někotsi. „To móže ho dokonjecz“, wot-
molwi Surij Kofak, „ale my dyrbimy sašo wschitzu pschesjene
hycz, jenemu hamemu njeńdže.“ A woni radžachu a wuradžichu,
so chzedža, dokelž woda runje hrijedž łufow bježesche, spuszczadla
natwaricz a wodu napinacz, wot tych spuszczadłow pał t kónza
wschitkich łufow t wobeju stronow hrjebu wurycz, a tał wodu
rosdželicz a kólowokolo łufow wjescz, a jej po nich dacz dele
sběžecz do stareje hrijedžneje rěczki. Tu nasto sašo sa nělotreho
wjele džěka. Dokelž łuti zyle rune njeběchu, dha njebychu ho
hórki hodu powodžike, t dólczkow pał njeby woda wotbježaka.
Woni tehodla sašo rjachu a runachu, tał dołho hacz bě wscho
prawje do rjadu sestajene, a woda po zpkaj łuzj jenat rosběža, a
dele do stareje hrijedžneje rěczki bježesche.

Na Walporu jastajichu woni spuszczadla, a wjedzechu do
wobeju stronow wodu po hrjebi, a powodžichu tał zyle łuti.
Hdyž mějachu hyna domoj, czinjachu tehorunja. Ale to dyrbjeli
wy trawu wohladacz, hdyž hyczechu, husto a dołhu, wšsche kolen
stejesche mužskim, hdyž kóby do njeje sałožichu, a bě stajna kaž
žita. A tał woni prawje sacžachu žohnowanje jednoty a bratrow-
steje luboscz; schtož jedyn ham njeby dokonjecz mohł, to dokonja
jich wjele hromadže jara lohko, a powyšchi tał kóždy hwoje samó-
ženje wo wjele kócz. Hdyž běchu prjedy tsi abo schtyri fóry
hyna měli, tam mějachu jich nětk wóškom abo dwanacže, a tał tež
bě t wotawu. Nětk móžesche kóždy hwojemu skotu w hynje hyno
a wotawu dawacz a njetrjebasche tał wjele kłomy, a móžesche
hebi hšschez kóžda hosposa jene abo dvě czeleczi wjazy pschija-
sacz a wotpadžicz. Skłomu móžachu do hrdžow kłacz, to bě
sašo dobry hnój, a tón polam njeschodžesche. Tał pjelnjachu
woni hwoje pschatra, bróžnje, łubje a pinzy se hwojich łufow abo
t wěrnosczu prajene: jich pschesjena myhł, jich jednota, jich bratrow-
ska luboscz mjes hodu jich tał žohnowasche.

Ale hšschez wjazy wužitka nasto tym buram t teho, so wjazy
seleneho mějachu hacz prjedy, mjenužy woni tež njetrjebachu nětk
tał wjele kłanja t hole wšschez, wjazy hacz počozu mjenje dylki
prjedy, a skót stejesche nětk domach a njechylasche potajkim žaneje

schlody wjazy na polach, njeuwkódnj a njeuwhanja ho wjazy po
kuchich paschwischczach, a schtož bě to najwožebnišche, wón nje-
noschesche hnój wjazy won, ale džěkasche jón stajnje domach a da-
wasche psches to wjele wjazy dobyka. Kotřiz bur je tał dakoko
pschinjebl, so móže hwoj skót stajnje domach stejo mēcz, tón je
dobył. Naschi burjo mějachu nětko wjele wjazy hnoja a tež wjele
lěpschi hnój, dokelž móžachu wjazy se kłomu kłacz, a hnój wot
poł kłomy czěri wjele bóle hacz tón wot luteje wołminy, kaž jón
prjedy mějachu; duž nětk tež wjele rjenšche žita na polach stejachu.
Haj, někotsi burja, kiž mějachu wjele hole, sbichu jeje něšto, hdyž
bě runje won dobra semja, džěkachu hebi nowinu a hujachu tam
rožku a jahly. To sbite drjewo rospšchedachu, a t tych wjerchow
a halosow a kłabych schtomow palachu wuhlo. Surij Kofak bě
najprěni, kiž zpkaj jahon hole sbi a scžini hebi tam rjane polo,
hdyž kóžde lěto pjecz kop rožki nawjasa.

Hdyž hu hušodžo jeneje myhle, tam ho hodži wjele dobreho
sapoczecz, a móže ho tež wuwjescz, a je tam hamo žohnowanje;
hdyž pał je sawisecz a mjeršanje a swada, tam wscho dobre kónz
bjerje, a lubosna tam njesaczěje žana róžiczka. Tał hebi człowjekoj
na semi ham hwoje sbože abo hwoje njesbože twarja. Stary
Godan pscheto prajesche: „Wy lubi bratřija, jeneje myhle dyrbimy
hycz, hdyž něšto chzemj, a dyrbjal-li tón abo tamny něšto
knadne pschi tym shubicz, abo mału schkodu pódla mēcz, dha dyrbi
wón to rad snjescz wulkeho shromadneho wužitka dla. Ale to je
ja najwjazy człowjekow czežti kłumscht, dokelž pscheto na ho
hamych hladaja a myhla, fał bychu woni najlěpschi wužitk t teho
abo t tamneho měli a hebi pschuwobročili, sa bližšchim pał ho
njeprascheja, hrynjež wón pódla kónz wšak, haczrunje japoschtol
napomina: »Kóždy njech njehlada na to hwoje, ale na teho bliž-
šcheho.« „Se Sserbami“, rěczesche stary Godan dale, „by t žpkaj
wjele lěpje stało, hdy budžichu woni wot spoczatka pscheto jeneje
myhle byli, jich njepscheczeli njebudžichu jich pschemóž móhli. Ale
tał běchu pscheto Skłowjenjo na Skłowjanow, a pomhachu nje-
pscheczalam nad kłowjanskimi bratrami dobywacz, a jenicžy tehodla
je ho stało, so buchu Sserbjo tał zyle podtkóženi. Kaž ho to
na zpkaj krajach a ludach widži, tał tež na wšach a w městach
mjes wošadami. Hlajcže, schtož je nam wschěm hromadže móžno
było t naschimi kłami, to njeby mohł jedyn ham dokonjecz, a
hdy by jeno jedyn sawischny abo njepopschaty mjes nami był, my
dyrbjeli teho jeneho dla wschitzu czerpjecz, a njemóhli tajke sbože
a wužitk mēcz, kaž nětk mamj, a ho teho wješelimj. Tehodla je
jednota sałožt sboža kaž w domje, tał tež w zpkaj wošadže.“

(Pšchichodnje dale.)

„Bombaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow
duchownych, ale je tež we wschěch psche-
dawańjach „Sserb. Nowin“ na wšach
a w Budyšchinje dostacz. Na schtwórcz-
lěta płaczi wón 40 pj., jenotliwe cžisła
ho sa 4 pj. pschedawaju.